

Informacje wstępne o egzaminie gimnazjalnym w 2008 roku.

W całej Polsce 22 i 23 kwietnia 2008 roku po raz siódmy został przeprowadzony egzamin gimnazjalny.

Zasady i tryb przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego zostały określone w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych oraz w Procedurach organizowania i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego w 2008 roku* zawartych w biuletynie OKE w Krakowie.

W wybranych szkołach na terenie trzech województw objętych działaniem OKE w Krakowie zorganizowano 35 Ośrodków Koordynacji Oceniania egzaminu w części humanistycznej oraz 33 ośrodki w części matematyczno-przyrodniczej. Do oceniania prac uczniów powołano ponad 3000 przeszkolonych i wpisanych do ewidencji egzaminatorów. Utworzono z nich 80 zespołów oceniających w części humanistycznej i 78 zespołów w części matematyczno-przyrodniczej.

Bezpośrednio po egzaminie gimnazjalnym koordynatorzy z okręgowych komisji egzaminacyjnych ustalili ostateczny schemat oceniania. Został on opracowany po analizie kilkudziesięciu różnorodnych rozwiązań uczniowskich. Przed samym ocenianiem prac wszyscy egzaminatorzy przeszli obowiązkowe szkolenie w zakresie organizacji sprawdzania prac i stosowania kryteriów oceniania zadań otwartych.

Dwukrotnie ocenione prace przekazane zostały do Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie. Karty odpowiedzi zostały zeskanowane, a otrzymane wyniki połączono z bazą uczniów przystępujących do egzaminu. Zaświadczenia o wynikach egzaminu dyrektorzy szkół wydadzą uczniom wraz ze świadectwem ukończenia gimnazjum.

W rejonie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie, do egzaminu gimnazjalnego w 2008 roku przystąpiło **105 351 uczniów** klas trzecich w **1703 szkołach** gimnazjalnych trzech województw: lubelskiego, małopolskiego i podkarpackiego.

Arkusze standardowe rozwiązywało 103 259 uczniów, co stanowi 98% przystępujących do egzaminu. Pozostali, ze względu na posiadane dysfunkcje, rozwiązywali odpowiednio dostosowane arkusze.

Za poprawne rozwiązanie arkusza każdej części egzaminu uczeń mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów, a więc za cały egzamin gimnazjalny – 100 punktów.

Tabela 1. Dane dotyczące gimnazjalistów przystępujących do egzaminu w 2008 według województw z uwzględnieniem typu rozwiązywanego arkusza

Uczniowie	LUBELSKIE		MAŁOPOLSKIE		PODKARPACKIE		OKE Kraków	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
przystąpili do egzaminu	30 143	28,6	44 259	42,0	30 949	29,4	105 351	100
laureaci konkursów humanistycznych	84	0,3	140	0,3	54	0,2	278	0,3
laureaci konkursów matematyczno-przyrodniczych	145	0,5	222	0,5	118	0,4	485	0,5
zwolnieni z egzaminu	70	0,2	151	0,3	91	0,3	312	0,3
arkusz								
standardowy	29 627	98,3	43 369	98,0	30 263	97,8	103 259	98,0
dostosowany (czcionka 16 pkt)	10	0,0	53	0,1	16	0,1	79	0,1
dostosowany (czcionka 24 pkt)	9	0,0	23	0,1	9	0,0	41	0,0
dostosowany dla uczniów niewidomych (druk w piśmie Braille'a)	0	0,0	4	0,0	0	0,0	4	0,0
dostosowany dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących	38	0,1	101	0,2	53	0,2	192	0,2
dostosowany dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	459	1,5	709	1,6	608	2,0	1776	1,7

W rejonie objętym działaniem OKE w Krakowie, egzamin gimnazjalny odbył się w 1703 szkołach. Ponad 66% tych szkół jest zlokalizowanych na wsiach, pozostałe w miastach, w tym niespełna 11% w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców. Najwyższy odsetek szkół w dużych miastach znajduje się w województwie małopolskim (17%), najniższy w podkarpackim (4%).

Tabela 2. Szkoły gimnazjalne według województw z uwzględnieniem lokalizacji (wielkości miejscowości)

Lokalizacja szkoły	Szkoły gimnazjalne							
	woj. lubelskie		woj. małopolskie		woj. podkarpackie		OKE Kraków	
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
Wieś	289	64,1	440	62,5	402	73,4	1131	66,4
Miasto do 20 tys.	47	10,4	69	9,8	56	10,2	172	10,1
Miasto od 20 do 100 tys.	76	16,9	79	11,2	67	12,2	222	13,0
Miasto powyżej 100 tys.	39	8,6	116	16,5	23	4,2	178	10,5
Ogółem	451	100	704	100	548	100	1703	100

Wyniki uczniów rozwiązujących arkusz standardowy (A1)

Arkusze egzaminacyjne zawierały zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych w zakresie sześciu obszarów wymagań:

- ✓ czytania i odbioru tekstów kultury,
- ✓ tworzenia własnego tekstu,
- ✓ umiejętnego stosowania terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu,
- ✓ wyszukiwania i stosowania informacji,
- ✓ wskazywania i opisywania faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych,
- ✓ stosowania zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów.

Statystyczny uczeń klasy III gimnazjalnej objęty działaniem OKE w Krakowie uzyskał łącznie z obu części egzaminu gimnazjalnego 59,45 punktu na 100 możliwych. Średni rezultat punktowy dla uczniów w lubelskim wynosi 58,71; w małopolskim 60,37 a w podkarpackim 58,84. Różnice między średnimi wynikami uczniów w poszczególnych województwach są niewielkie, wynoszą około 1 punktu.

Uczniowie podobnie jak w latach ubiegłych uzyskali wyższy rezultat w części humanistycznej niż matematyczno-przyrodniczej, odpowiednio 31,84 punktu i 27,6 punktu.

Tabela 3. Wyniki uczniów w punktach w województwach według obszarów wymagań

	woj. lubelskie	woj. małopolskie	woj. podkarpackie	OKE Kraków
I. czytanie i odbiór tekstów kultury (max 25 pkt.)	19,27	19,60	19,22	19,39
II. tworzenie własnego tekstu (max 25 pkt.)	12,35	12,57	12,36	12,45
Część humanistyczna (max 50 pkt.)	31,62	32,17	31,58	31,84
I. umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu (max 15 pkt.)	7,78	7,78	7,48	7,61
II. wyszukiwanie i stosowanie Informacji (max 12 pkt.)	8,52	8,77	8,58	8,64
III. wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych (max 15 pkt.)	8,16	8,46	8,22	8,30
IV. stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów (max 8 pkt.)	2,92	3,18	2,99	3,05
Część matematyczno-przyrodnicza (max 50 pkt.)	28,20	28,20	27,26	27,60

Najlepiej zostały przez uczniów opanowane sprawdzane umiejętności w zakresie *czytania oraz wyszukiwania i stosowania informacji*. W rejonie OKE w Krakowie za zadania sprawdzające te umiejętności uczniowie otrzymali odpowiednio 77% i 78% punktów możliwych do uzyskania. Najslabiej uczniowie opanowali umiejętności sprawdzane w obszarze *stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów*, uzyskując 38% punktów możliwych do zdobycia.

Spośród trzech województw rejonu działania OKE w Krakowie wyniki uczniów według obszarów wymagań w województwie małopolskim są najwyższe, a w podkarpackim nieco wyższe niż w lubelskim. Zróżnicowanie pomiędzy województwami w zakresie poszczególnych obszarów jest bardzo niewielkie i nie przekracza 0,5 punktu.

Tabela 4. Wyniki uczniów w dużych miastach województw: lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego

Województwo	Miasto	Wyniki w punktach		
		część humanistyczna (max 50 pkt)	część matematyczno-przyrodnicza (max 50 pkt)	ogółem (max 100 pkt)
lubelskie	Biała Podlaska	33,76	29,49	63,25
	Chełm	31,60	26,18	57,78
	Lublin	34,85	30,82	65,67
	Zamość	33,68	28,49	62,17
małopolskie	Kraków	34,31	31,38	65,69
	Nowy Sącz	34,18	28,90	63,08
	Tarnów	32,96	28,34	61,30
podkarpackie	Krosno	33,17	30,40	63,57
	Przemyśl	31,56	27,34	58,90
	Rzeszów	33,77	30,05	63,82
	Tarnobrzeg	31,76	29,47	61,23

Podobnie jak w latach ubiegłych wyniki uczniów w miastach są wyższe niż na wsiach. Statystyczny uczeń gimnazjum w rejonie OKE w Krakowie kształcący się w szkole wiejskiej uzyskał z obu części egzaminu nieco ponad 57% punktów możliwych do otrzymania. Średni wynik ucznia w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców jest o 7,5 % wyższy i wynosi 64,5 %.

Największe różnice w poziomie opanowania umiejętności przez uczniów w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców i w szkołach wiejskich występują w zakresie stosowania zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania (11% punktów) oraz umiejętnego stosowania terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu (blisko 9% punktów).

Najmniejsza różnica w wynikach wystąpiła w zakresie tworzenia własnego tekstu.

Dziewczęta uzyskały wyższe wyniki niż chłopcy w części humanistycznej (odpowiednio: 34,20 pkt. i 29,53 pkt.) a także w części matematyczno-przyrodniczej (odpowiednio: 27,86 pkt. i 27,35 pkt.).

Wśród zadań otwartych w tegorocznym egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej najtrudniejsze okazało się Zadanie 21.

Zadanie 21. (0-1)

Na podstawie przytoczonego niżej fragmentu kroniki Galla Anonima napisz niezawierający opinii spójny tekst, w którym uwzględniś co najmniej cztery informacje o wyprawie Bolesława na Pomorze. Nie cytuj.

Tenże chłopczyzna, z Marsowego zrodzon rodu, pewnego razu wyruszył na Pomorze, gdzie już wyraźniej objawił sławę swego imienia. Albowiem takimi siłami obległ gród Międzyrzecze i z taką gwałtownością doń szturmował, że w kilku dniach zmusił jego załogę do poddania się. Wróciwszy stamtąd, niezmordowany chłopiec dał nieco wytchnienia rycerzom, lecz zaraz powiódł ich tamże z powrotem.

Anonim tzw. Gall, *Kronika polska*, tłum. R. Grodecki, Wrocław 1989

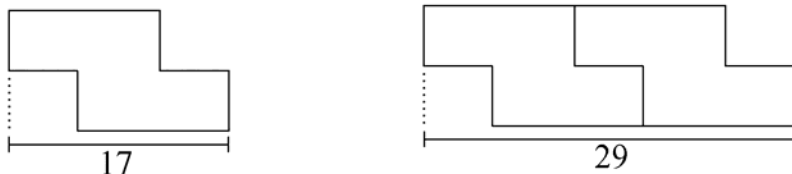
Tylko 17% gimnazjalistów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego na terenach objętych działalnością OKE w Krakowie w kwietniu 2008 r. wykonało poprawnie to polecenie, czyli uzyskało 1 punkt. Jedną z przyczyn, dla których wymagania zamieszczone w treści zadania 21. okazały się tak trudne dla gimnazjalistów, mogła być złożoność polecenia.

Problemem dla uczniów było napisanie krótkiego tekstu, który spełniałby wiele warunków zawartych w treści zadania. Należało wyselekcjonować z tekstu cztery najważniejsze informacje, pozwalające zredagować spójny treściowo tekst, w którym gimnazjalista nie mógł zawrzeć opinii, zatem używać wyrazów oceniających lub wartościujących.

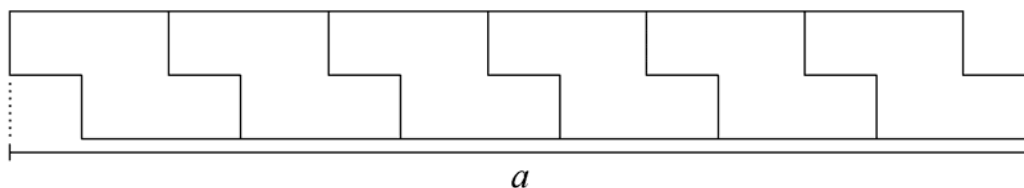
W części matematyczno-przyrodniczej do zadań najtrudniejszych należało Zadanie 32. Poprawnie rozwiązało je 20,6% uczniów. Sprawdzano nim umiejętność tworzenia modelu sytuacji problemowej. Integralną częścią zadania były rysunki, które ilustrowały kształt, wymiary oraz pokazywały sposób tworzenia kolejnych fragmentów.

Zadanie 32. (0-2)

Dla patrzącego z góry płytka chodnika ma kształt ośmiokąta, w którym kolejne boki są prostopadłe. Na rysunkach przedstawiono jego kształt, sposób układania płytek oraz niektóre wymiary w centymetrach.

Ułożono sześć płytek.

Oblicz długość odcinka a .

Napisz wyrażenie algebraiczne, odpowiadające długości analogicznego odcinka dla pasa złożonego z n płytek.

Odpowiedź: Długość odcinka a

Wyrażenie algebraiczne

Aby rozwiązać to zadanie, należało ustalić długość co najmniej jednego z dwóch równoległych boków płytki i zauważyć, że liczba boków tworzących krawędź jest równa liczbie płytek, a odcinek nieprzylegający do krawędzi chodnika w każdym zestawie występuje tylko raz.

Właściwe opisanie rysunków oraz przeprowadzenie dokładnej analizy sytuacji dla sześciu płytek było warunkiem poprawnego uogólnienia i zapisania analogicznego wzoru dla chodnika składającego się z n płytek. Ta część zadania była często pomijana przez uczniów. Niepoprawne rozwiązanie zadania wynikało z błędnie wyznaczonych długości potrzebnych odcinków płytki. Dostrzeganie prawidłowości na podstawie obserwacji, zapisywanie ich w języku matematyki, a zwłaszcza weryfikowanie stawianych hipotez wymaga to od uczniów myślenia zarówno analitycznego jak i syntetycznego oraz dociekliwej i krytycznej postawy wobec problemu.

W warunkach egzaminacyjnych jest to trudne dla uczniów gimnazjum, o czym świadczy poziom wykonania Zadania 32.

Wyniki szkół

Średni wynik szkoły w rejonie OKE w Krakowie z obu części egzaminu wynosi 58,35 punktu – z części humanistycznej 31,27, a z części matematyczno-przyrodniczej 27,08 punktu. W części humanistycznej wynik najniższy dla szkoły to 12,42 punktu, zaś najwyższy to 45,71. W części matematyczno-przyrodniczej najniższy wynik szkoły to 11,24 punktu, a najwyższy 45,07.

Tabela 5. Średnie wyniki szkół według lokalizacji w rejonie OKE Kraków

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki szkół według lokalizacji:							
	woj. lubelskiego		woj. małopolskiego		woj. podkarpackiego		OKE Kraków	
	część humanistyczna	część matematyczno-przyrodnicza	część humanistyczna	część matematyczno-przyrodnicza	część humanistyczna	część matematyczno-przyrodnicza	część humanistyczna	część matematyczno-przyrodnicza
Wyniki w punktach (max 50)								
Wieś	30,28	25,70	31,15	27,11	30,78	26,33	30,80	26,47
Miasto do 20 tys.	30,17	25,71	32,40	28,33	32,23	27,54	31,74	27,37
Miasto od 20 do 100 tys.	31,51	27,17	32,60	28,50	32,46	28,66	32,18	28,09
Miasto powyżej 100 tys.	33,01	28,90	33,16	30,40	32,12	28,47	32,99	29,82
OKE Kraków	30,68	26,19	31,74	27,89	31,15	26,78	31,27	27,09
Wyniki w procentach								
Wieś	60,55	51,39	62,30	54,22	61,57	52,66	61,59	52,95
Miasto do 20 tys.	60,33	51,42	64,81	56,66	64,47	55,08	63,48	54,74
Miasto od 20 do 100 tys.	63,02	54,34	65,21	57,00	64,91	57,31	64,37	56,18
Miasto powyżej 100 tys.	66,02	57,79	66,31	60,80	64,24	56,95	65,97	59,63
OKE Kraków	61,37	52,38	63,48	55,79	62,31	53,56	62,55	54,17

Najwyższe wyniki uzyskały gimnazja zlokalizowane w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, najniższe – szkoły wiejskie. Im większa miejscowość, tym wyższy średni wynik szkół tam zlokalizowanych.

Więcej informacji, podobnie jak w poprzednich latach, będzie można uzyskać po 20 czerwca w serwisie internetowym OKE w Krakowie:

<http://www.oke.krakow.pl/inf/> (zakładki: *Wyniki egzaminów* oraz *Badania, opracowania, raporty*)